

AmsterdamUMC poëzieprijs 2021

De poëzieprijs van 2021, met als onderwerp de patiënt, is gewonnen door Onno-Sven Tromp, alweer voor de tweede keer, met het volgende gedicht:

Patiënt

Vanochtend trof ik mezelf ergens aan, half
vergeten in de plooi van een laken, een vouw
in de tijd, waarin ik door een helpende hand
was achtergelaten, om zo beter te worden

dan ik was. Ik besepte dat ik dagenlang naar
mezelf had uitgekeken, niet wetende dat ik
onmiskkenbaar was veranderd, dat ik zacht
was neergedaald, als dauw op een grasveld.

Toen ik wakker werd, vertelden de druppels
op mijn huid hoe graag ik thuis wilde zijn, hoe
graag ik tegen iemand wilde kunnen zeggen

dat ik was ontslagen uit mijn lijden en dat ik
mijn lichaam ongeschonden had hervonden,
slaapdronken, in een of andere ondiepe geul.

Onno Sven Tromp

De tweede prijs was voor Paul Vincent

waarom ik zo vaak een taxi neem

ik was een kind dat mocht bestaan
toen telefoons nog niet mobiel waren
maar ook in een tijd zonder bloedbank

wachtend moet ik zijn geweest
in de handen van een dokter
die wonderen wist af te dwingen

zijn stem in de nacht
een oproep langs de radio
of er iemand is die dringend

onbekend gebleven taxichauffeurs
meldden zich aan in veelvoud
de meters op nul gezet

hun bloed stroomt door mijn aderen
later zal ik de zwarte wagens wenken
zelfs in mijn straat of bij zalig wandelweer

voor peter g.

Paul Vincent

De derde prijs was voor Jaap Lamereis

het naast

het lijkt wel of het naast me ligt, het lichaam
of het zonder mij zoekt naar wat de bedoeling

het blijft liggen als ik opsta, naga of het goed is
toegedekt en het bekijk, staand naast het bed

wat zou het van mij denken, hoe ik heb huisgehouden
ermee rond zeulde, het steeds genot ontlokte

het was ook niet te bedaren, dat het eens zou haperen
met die chemie, die aderen, het was te voorzien

daar ligt het, aan draden waar ik niet aan trek
stille poppenspeler naast het bed

en toch wenkt het alweer, die marionet
opnieuw bewoonbaar volgens de normen

de vertrouwde vormen liggen klaar, kwetsbaar
de handpalmen, de buik, het geslacht en de ogen

het wenkt en het vraagt waar ik op wacht

Jaap Lemereis

De volgende gedichten behoorden ook tot de top 10. De volgorde is willekeurig.

Geheimschrift

De dokter noteert mijn dagelijkse cijfers
op het vel papier aan het voeteneind van het bed.

Met de andere kinderen op de zaal speel ik Yahtzee
om onze rekenvaardigheden op peil te houden. Ik leer
dat de kans om Yahtzee te gooien eens in 22 beurten is.

Soms vraag ik de dokter om een kus op de dobbelstenen, voor geluk.
Dat doet hij graag. Hij is ook een vader, zegt hij, 'ik ken mijn dochter
van het geluid van de koelkastdeur 's nachts, soms ga ik uit bed, zie haar in dat
licht.'

Behalve mijn pyjama heb ik hier niets van mijzelf. Ik gebruik het vel
maak op de achterkant een tekening van mijn vaders appelbomen
langs het tegelpad, de trampoline in het gras.

Na 22 dagen mag ik naar huis, nadat de dokter zijn codeschrift
weer heeft ingevuld. Hij bekijkt mijn tekening op de achterkant
prachtig! hangt hem voor het raam.

Ziet hij niet hoe zijn zwarte pen doordrukt?
Hoe van zijn cijfers de pootjes rondrennen door mijn tekening
als pissebedden vanonder een omgedraaide terrastegel.

Jacqueline Verheyen

Niet jouw bed

Toen de kamer blauw kleurde, zetten we een joker in.
Verdroegen vreemde voeten op het tapijt, op de trap.
Je weerwoord bleef uit.

Onafwendbaar bleef het licht, neon scheen in kamers
door autoruiten, achter balies, op telefoons en
brillenglazen, in operatiezalen.

Fotoboeken.

Ik wist niet dat je eigenlijk een vogel was. Daar in dat
grote bed lag jij als uit een nest, geroofd. Zonder
mond, zonder ogen. Zonder bladerdak boven je
hoofd.

borrelt het in mij – als oude giersloten – methaanbellen

ting – ting –

een kar rammelt voorbij – is stil – rammelt verder
– stil – verder – onregelmatig als de hortende
ademmachine – ik ben de ademmachine – haper –

haper – de narcose uit.

Marianne Geboers

Op bezoek

de deur op kleine kier
naar de eeuwigheid

uit alle macht spannen
beddenspijlen rond jou samen
je leunt zwaar in de koepel
van het dubbele kussen

mijn lippen begroeten je wang
mijn zachtste handpalm
strijkt over de verwelkte
bloemenweide van je haar

geen speld valt, ik slik
als je ogen me vangen
en meteen weer kapseizen

mijn blik glijdt over het stilleven
van sprokke handen, dof
gevekt gelaat, het scheve
hangslot van je mond

hoe anders ben je
in me opgeslagen

op het tafeltje naast je
soezen tulpen in een vaas
in het glas water ernaast
glimlacht je kunstgebit

Inge Boulonois

Patiënt

Hij herkent zich niet in het profiel
dus dit gaat niet over hem.
Vraag niet telkens hoe het gaat,
het gaat en klagen is voor oude mensen.

Genezen is van zijn lijst geschrapt.
Blijft over: zich dorstig laven aan het leven,
zijn kinderen zien, die kleine
laten lachen.

Elk uur rammelt het infuusrek met hem mee
naar buiten voor een peuk. 's Avonds laat
bij de lantaarn lijkt het een act
dat rek en hij, zwijgend naast elkaar in rook.

Nanny Luijsterburg

wind & struik

raar dat waaien in haar hoofd alsof
niet de struik in de wind beweegt
maar de wind in de struik
hoe daar bevers bomen vellen
burchten en barrières bouwen
hoe daar schapen
schuttersputjes grazen
in nu nog sapgroene weiden
hoe honden aanslaan
- waarom slaan ze aan -
of zijn het wolven
hebben zij weet van dat
oprukkend stuifzand
in haar hoofd

soms valt de stilte valt
het wormstekig sterappeltje
- wie doet het vallen -

sjokt de sint-bernard
het doodlopend pad op

Hein van der Schoot

Zij legt mij neer

De handen van de dokter zijn schoon en warm
en heel precies omvatten haar vingers mijn borsten.
Ze weegt ze, wiegt ze, doorziet ze.

De stem van de dokter is zilver en zacht
zij liegt niet, vleit niet
weegt haar woorden, krult
haar lippen heel precies.

Het hart van de dokter is brons en stoer
onbevreesd legt zij mij neer
ontkleedt, ontleedt mij
neemt wat ik niet
neemt veel meer dan ze ziet.
Schoon en kalm en heel precies.

Leonie Barnier